

Nissen

SOM nesten ødela jula

EN adventskalender fra

Tekst: Karen Kilane og RVTS Sør
Illustrasjoner: Hans Jørgen Sandnes, Sandnes Media AS
Foto: Frank Otto Pedersen
Scenografi: Jon Løvås, Sandnes Media AS

Dag 1

Langt, langt inne på fjellet, der hvor det er så stille at du nesten kan høre stjernene blinke, ligger det en gammel låve. Den ser forlatt ut, tenker du kanskje. Og ganske riktig, menneskene som en gang bodde der, flyttet fra den vesle gården for over hundre år siden.

Men du, ser du det samme som meg? Er det ikke gult og varmt lys som siver ut av vinduene på låven?

Hvis du lister deg gjennom den dype snøen, og lydløst legger ansiktet mot den gamle, rimete ruta, da kan du kanskje se skyggene av dem. Fjøsnessene.

Men hysj!

Vi må være stille som snøfnugg, ellers skremmer vi dem. Jeg vet ikke hvor mye du kjenner til fjøsnessene fra før, men det er ingenting de er mer redde for enn å bli oppdaget av oss mennesker.

De gamle fjøsnessene pleier nemlig å fortelle nissebarna eventyr om de store, skumle menneskene.

For hvert år som har gått siden menneskene flyttet fra gården, har fortellingene blitt skumlere, villere og verre.

Og fordi nissene er så redde for å bli oppdaget av oss, har de blitt like gode som fjellrever til å bevege seg lydløst og stille. Vi ser jo nesten aldri noen fjøsnesser, gjør vi vel?

Men i kveld er de ikke stille, for i kveld er det Den Store Festen, hvor nissene feirer at jula nærmer seg. Og ingen kan lage fest slik som fjøsnessene i den lille låven langt oppe på fjellet.

Å ta skjeggslengen er å slenge seg fram og tilbake under taket mens du holder deg fast i det lange skjegget til gamlennissen som er festet i en takbjelke.

Skjeggslengen var det gøyeste på hele Den Store Festen, syntes Gryn. Men i år satt den lille nissegutten helt alene og i ro på en stol ved døra. Han så opp på nissejenta, Bulla, som hylende suste fram og tilbake over ham. Hun sneiet nesten borti bestemor som sto midt på bordet og sjonglerte med tre eikenøtter. Hele låven var full av hyl og latter. Gryn trakk inn duften av kaker og gløgg. Det krydde av fjøsnesser rundt ham. Noen red på sauer, andre danset. Gryn lo og vinket opp til Bulla og skulle ønske at det var han som slengte seg i gamlennissens skjegg. Men det fikk han ikke lov til i år.

«Du skal sitte fullstendig og komplett i ro på stolen her ved døra under hele festen», sa den skumle nissedama, Nerak, til Gryn.

«I år har jeg tatt ansvar for festen, for noen må jo få orden på dette kaoset. Vi kan ikke risikere at du setter oss fjøsnessene enda mer i fare», sa hun.

«Men, Nerak, jeg har jo skrevet ned tre sider med morsomme ideer til festen!», prøvde Gryn seg.

Nissedama snudde på hælen og dro arkene ut av hendene hans. Hun leste med smale øyne.

«Narre bjørnen ved å rope «det er vår!» og så løpe og gjemme oss. Se hvor langt en sau spretter om vi slipper den ned i høyet fra loftet ...»

Nerak krøllet arkene sammen og pekte enda mer bestemt på stolen ved døra.

«I forfjor ga du hestene kaker, og alle måtte flykte fra festen fordi hestene promptet sånn. Lukta av døde rotter bar nesten ned til menneskene!» ropte hun.

Nerak grøsset og så skremt rundt seg idet hun sa ordet «menneskene».

«Men hestene likte kakene», svarte Gryn.

Nerak snøftet.

«I fjor fikk du alle nissene til å hoppe på bordet slik at hele grøtfatet sprakk og alle måtte spise grøten rett fra gulvet. Tenk om menneskene hadde hørt brakket av bordet som knakk, fanget oss og laget pølser av oss – da hadde det vært din feil. I tillegg var det ekkelt å spise grøt fra gulvet. I år skal ikke du få ødelegge, Gryn. Det skal jeg sørge for!»

Nerak pekte på stolen og marsjerte videre

Men selv om Gryn måtte sitte stille på stolen, smilte han likevel. Han visste nemlig noe de andre ikke visste. Bak stolen hans sto den mest fantastiske pinnen i verden og ventet. Det kom farger, høye smell og glitter ut av den når man tente på. Ingen av de andre nissene hadde noensinne sett lignende, det var han sikker på.

Det var i fjor vinter at han hadde sett dem. To mennesker midt inne i skogen en sein kveld. Det var helt mørkt og bare noen få stjerner lyste opp. Gryn rakk akkurat å gjemme seg for de to digre menneskene, de var akkurat så enorme som eventyrene sa. Likevel så ikke de så fullt skumle ut som han hadde trodd. Men for sikkerhets skyld hadde Gryn gjemt seg på trygg avstand. Mannen hadde tent på pinnene med en fyrstikk, og det freste høyt mens han løp bort til ei lita jente som sto et stykke unna. De holdt rundt hverandre, ropte og lo mens pinnene suste opp mot nattehimmelen og ble til stjerner i tusen farger.

«Pappa, tenn på en rakett til, da! Jeg elsker raketter!» hadde jenta ropt.

«Rakett», hadde Gryn hvisket for seg selv der han sto gjemt bak trærne. Mannen hadde ikke merket at Gryn løp fram og stjal en sånn rakett. Allerede da visste Gryn at han skulle spare den magiske pinnen til Den Store Festen.

Gryn så rundt seg med et lurt smil da han stakk hånda inn i nisselua si og kjente at fyrstikkene lå der. Alle kom til å glemme både hestepromptingen og grøten på gulvet, når de fikk se raketten.

Nerak hadde ropt og skreket «Gryn!» såpass mange ganger nå at han bestemte seg for å ta en liten luftetur.

«Menneskene kommer til å merke brannen. Nå blir vi oppdaget!» ropte en av onkelnissene mens han løp rundt og rundt i ring før han besvimte i snøen.

«Søk dekning! Gjem dere i skogen! Hvor i all julegrøtens navn er den lille rakkeren, Gryn?» ropte Nerak, mens hun hoppet opp og ned.

Det hadde kanskje vært lurt å tenne på pinnen utenfor låven, og ikke inne i den, tenkte Gryn da han lydløst dro kjelken bort til Uendelighetsbakken. Men han hadde ikke ment å gjøre noe galt, han ville jo bare at Den Store Festen skulle bli så gøy som mulig. Både mannen og jenta i skogen hadde smilt og ropt glade rop da raketten eksploderte. Gryn ville så gjerne at noen skulle rope sånn over noe han hadde gjort, og smile og klemme ham også.

Men det var ingen som ropte glade ting da Gryn tente på raketten mot slutten av grøtdansen. Den magiske pinnen hadde danset rundt i rommet før den eksploderte i tusen farger rett under taket - og dalte ned over alt det tørre høyet. De andre nissene hadde ikke tatt seg tid til å se på de vakre fargene engang.

Gryn snudde seg en siste gang og så bort på alle nissene og dyrene som stod ute i snøen og stirret mot låven og flammene. Nerak hadde fått med seg flere til å rope navnet hans nå.

Så satte han seg på kjelken og akte nedover Uendelighetsbakken hvor ingen nissebarn noen gang før hadde våget seg.

Dag 2

Pappa måtte ha dratt på jobb med brannbilen i natt, for Ann-Cathrin var alene i huset da hun våknet. Hun rev med seg matpakken, hev på seg en jakke og kastet seg på akebrettet. Så suste hun nedover mot buss-stoppet i rekordfart.

Ann-Cathrin var ikke den eneste som kom fykende nedover fjellsiden denne dagen. Litt bortenfor henne satt nemlig lille Gryn og tviholdt i kjelken sin. Den hadde sust langt, langt og lengre enn langt – så fort at Gryn verken klarte å svinge eller bremse. Selv da kjelken til Gryn føyk ut mellom noen grantrær og han plutselig forsto at han hadde akt helt ned til menneskenes verden med hus og bilveier, klarte han ikke å gjøre noe for å stanse. I stedet knep han øynene hardt sammen og prøvde å la være å rope av frykt. Kjelken og Gryn traff buss-skuret akkurat samtidig med Ann-Cathrin og akebrettet hennes.

Alt Gryn visste om menneskene, hadde han fra de skumle eventyrene. Da Gryn hørte det høye smellet fra Ann-Cathrins akebrett som traff skuret, skjønnte han derfor at hans siste time var kommet.

Ville han bli spist opp, servert som kattermat eller stoppet ut? En helt ekte menneskejente satt nå på bakken bare noen nisselengder unna, med ryggen mot ham. Hun gned seg på en kul i panna. Hun kom nok til å spise ham, ja.

Ved siden av jenta lå en sekk som hadde åpnet seg i krasjet.

«Jeg rakk i alle fall bussen!» sa jenta til seg selv mens hun forsøkte å børste snø ut av det flokete håret.

Gryn ble liggende på bakken rett bak jenta og skjelve. Han var redd, sulten og kald. Hva skulle han gjøre når hun fikk øye på ham? Han ville virkelig ikke ende opp som en utstoppet nissefigur i en menneskestue.

Akkurat idet jenta hoppet opp og ropte «stopp!» til en enorm buss som kom dundrende, løp Gryn inn i sekken hennes og gjemte seg under en matboks. Det var ingen andre steder å søke dekning. Det var ikke før han kjente at jenta løftet opp sekken, at han forsto at det ikke hadde vært noen god ide. Han var fanget! Han rakk akkurat å finne en reim å holde fast i, før jenta kastet sekken på ryggen og hoppet inn i bussen.

«Setter meg her, jeg!» sa jenta og slang ned sekken slik at Gryn måtte dukke for en enorm klementin. «Nå dør jeg», tenkte han.

«Det er mange ledige seter bak i bussen», svarte en sur jentestemme.

«Men det er jo ledig her?»

«Pass deg, Ann-Cathrin! Du må ikke komme borti den nye, hvite kaninpelsjakken min. Jeg fikk den i kalendergave i dag, den koster faktisk 10.000 kroner. Og mamma sa seriøst rett ut at dette ikke er en sånn leke-med-Ann-Cathrin-jakke. Den er laget av førti helt ekte, små, hvite kaniner

og er kjempemyk å ta på. Jeg har tenkt at de som ikke er full av snørr og sånn på hendene, skal få lov til å stryke på jakkeermet mitt en gang hver. Men det er bare for sånne som ikke har snørr på seg, ikke sant?»

«Men jeg ...»

«Hørte du ikke? Sett deg et annet sted i bussen, Ann-Cathrin!», sa jenta med den sure stemmen.

Gryn, som akkurat hadde klart å krype inn i det varme skjerfet og vippet opp lokket på matboksen, mistet nesten maten ut av munnen. For et grusomt menneskebarn!

Så kjente han at sekken ble løftet opp og stille båret videre før de begge dumpet tungt ned lenger bak i bussen.

En ekte menneskejente med klær laget av kaniner? Gryn besvimte til slutt av skrekk.

Gryn våknet av masse bråk. Det var menneskebarn overalt. Minst tjue av dem, og de hørtes ut som ville dyr.

«1, 2, 3, her kommer en beskjed!» ropte en damestemme.

«Jeg har en god nyhet! Rektor har gitt oss lov til å ha lysfest og invitere alle foreldrene. Men det er bare én uke igjen til festen, så her må vi stå på! Resten av uka skal vi jobbe med å lage tidenes aller beste lysfest! Dere kan velge mellom sang, dans, kostyme, snekring, maling og skuespill.»

Gryn hadde spist opp en hel pepperkakedame, og var varm og glad i kroppen. En stor fest, det var jo akkurat sånt han elsket! Han glemte helt at han var redd, og tittet forsiktig fram under lokket. Sekken til Ann-Cathrin hang femti nisselengder over gulvet. Gryn så seg rundt etter et trygt sted å gjemme seg. Han tok sats, og etter et lite hopp og en rask løpetur, smatt Gryn inn i en hylla, bak noen bøker og annet smårot. Herfra kunne han se rett bort på Ann-Cathrin. Det så ut som hun var like glad for fest og moro som det han var. Han likte faktisk denne menneskejenta litt.

«Jeg leder dansegruppa! Vi jentene fra danseskolen er mange nok, så vi trenger ikke flere», ropte en stemme. Det var jenta i den hvite kaninpelsjakken.

Gryn grøsset. Han kunne se for seg at denne menneskejenta også var villig til å betale temmelig mye for en kåpe laget av nisse-skjegg.

«Jeg kan være med i dansegruppa! Jeg har gått på breakdance!» sa Ann-Cathrin og spratt opp fra stolen.

«Åh, Hilde! Hallo, det går jo ikke! Ikke Ann-Cathrin, da!» sa kaninpelsjenta og så på læreren.

«Det holder, Anna!»

Hilde gikk bort og satte seg ned ved Ann-Cathrin.

«Jeg har jo vært på kulturskolen og sett deg danse, Ann-Cathrin. Din dans hadde gjort lysfesten perfekt! Jeg kan snakke med Anna, så ordner vi det.»

«Men jeg vil ikke danse sånn jazzballett-engledans som Anna og de danser.»

Hilde tenkte lenge.

«Kanskje vi kan gjøre om på dansen? Gi meg litt tid, så finner jeg ut av noe. Men hva om du i mellomtiden begynner litt med malegruppa? Du er jo så god til å male også, du, så de kan trenge deg der», sa Hilde og smilte varmt til Ann-Cathrin.

De neste timene satt Gryn og fulgte med på Ann-Cathrin da hun først, uten å mene det, trakk i det sorte malingspannet sånn at malingen fløt ut og la seg over den store plakaten gruppa nettopp hadde malt. Gryn tittet opp bak en bok og så da Ann-Cathrin snekret så hardt at krybba brakk i to. Hun var innom de andre gruppene også, før hun til slutt gikk til det som Gryn forsto var den aller kjedeligste gruppa: Sygruppa. Men da Ann-Cathrin kom dit, ble det plutselig mer latter og gøy. Gryn smilte. Ann-Cathrin var liksom stapp full av morsomme ideer.

Først kledde hun på seg blekksprutkostymet. Så tok hun på seg et dinosaurkostyme utenpå det, og etterlignet en dame hun kalte rektor. Alle lo, og Ann-Cathrin ble ivrig. Til slutt hadde hun på seg fem kostymer, fire hatter og danset breakdance mens alle klappet. Hadde hun bare ikke snublet i dinosaurhalen slik at både den og den store alvekjolen revnet og tre av hattene trillet bort i den sorte malingen, så hadde de andre sikkert ledd fremdeles. Men nå ble alle bare sinte. Litt sånn Nerak-sinte, egentlig.

Gryn fikk mer og mer vondt i den lille kulemagen sin. Til slutt var det bare Hilde og Ann-Cathrin som var igjen på en egen, liten gruppe.

«Hei du, nå skjønner jeg at du ble lei deg. Det er ikke rart.»

«Jeg ville bare gjøre noe gøy.»

«Ja, du ville jo bare hjelpe. Og jeg vet at du ikke mente det. Gå og finn sekken din, så kan du spise litt før vi går tilbake til de andre», sa Hilde.

Ånei! Ann-Cathrin skulle finne matboksen i sekken. Gryn hadde akkurat løsnet beltet fordi magen hans var så full av pepperkake.

«Hilde, noen har spist pepperkaka mi! Det er bare en hånd igjen av den!» sa Ann-Cathrin og smalt matboksen i pulten.

«Ikke sant», svarte Hilde og noterte noe på et ark uten å se opp.

«Jeg tuller ikke. Pepperkakedama er borte. Og det ser ut som en mus har spist av klementinen. Og Hilde – se her!»

Gryn tittet over bøkene, men han visste allerede hva Ann-Cathrin hadde funnet. Hun dro et skjerf og en liten kjelke opp av sekken.

Gryn kjente at hele kroppen ble stiv av skrekk. Nå kom de til å finne ham og spise ham til middag. Hilde smilte og blunket.

«Neimen! Det ser ut som at dere har en rampenisse hjemme. Den pappaen din, altså!» Hilde ble helt rød i kinnene.

«Nei! Jeg la maten min i sekken selv i dag. Det er ikke pappa som har gjort dette.»

Men Hilde smilte bare lurt.

«Ann-Cathrin, det var en strålende ide! Rampenissen, du og jeg. Vi skal redde hele ysfesten! Pappaen din er en smarting, han.»

Gryn brummet litt da han sank ned bak bøkene. Han burde vært lettet over at de ikke dro ut på fjøsnissejakt for å drepe ham, men i stedet var han irritert. Hvis en nisse først skulle redde lysfesten og Ann-Cathrin, så skulle det i alle fall ikke være en tøysete rampenisse!

Her måtte han klekke ut en skikkelig god plan.

Dag 3

Noen dager seinere rullet Gryn ut av den lille senga. Han slo på juletrelysene han hadde pyntet med i bokhylla han hadde flyttet inn i.
«Slett ikke verst!», smilte han og så seg rundt i det nye hjemmet han hadde bygget seg av ting han hadde funnet i klasserommet.

Så kravlet han ut av bokhylla og kikket utover pultene og stolene. Det var hvitt så langt han kunne se. Dette ble så bra!

Før Hilde gikk fra jobb i går, hadde hun spikket to små treski og strødd litt mel utover pulten. Hun hadde jobbet i flere timer mens hun nynnnet julesanger og småpratet med seg selv. Gryn likte Hilde. Hun hadde verket fanget kaniner eller nisser de dagene han hadde vært der, og det var jo bra. Men aller mest likte han Hilde fordi hun gjorde alt dette fine for Ann-Cathrin.

Gryn hadde også hjulpet til, flere netter. Han hadde gjort Hildes rampenisseideer hakket morsommere. Som da hun hadde lagt ut små rosiner på pultene som skulle forestille rampenissebæsj, og Gryn hadde vært ute og samlet inn ekte hundebæsj. Eller da Hilde hadde pyntet juletreet med dopapir, og Gryn hadde fortsatt prosjektet. En hel natt hadde han jobbet med å pynte hele klasserommet med dopapir – fra tjue doruller.

Men Hilde hadde ikke blitt så glad som han hadde tenkt. Spesielt det med hundebæsjen hadde blitt litt dumt. Da hadde foreldrene ringt og kjeftet.

«Du må ta kontroll over Ann-Cathrin! Det er jo stadig noe. Jeg kommer til å melde fra til rektor», hadde Karen, mammaen til kaninpelsjenta, sagt.

Gryn så for seg rad på rad med kaninpelskåper og utstoppede smånisser og gjemte seg under den lille senga si.

«Nå holder det. Det er ingen grunn til å tro at dette er Ann-Cathrin sin feil», hadde Hilde svart.

Men etterpå, da hun hadde lagt på, hadde Hilde åpnet skuffen og funnet fram en rød hanske og et viskelær som det sto AC på, bokstavene til Ann-Cathrin. Små spor som Gryn hadde lagt ut for at Ann-Cathrin skulle få æren for det gøye han hadde funnet på.

Men i dag skulle alt bli annerledes. I dag kom alle til å klappe for Ann-Cathrin, det var Gryn helt sikker på. Det var nemlig ikke en eneste ting i klasserommet som ikke var dekket av et pent, hvitt lag av mel. Gryn smilte og så på melposen som sto over døra inn til klasserommet. Den første som kom inn i klasserommet ville få en ekstra morsom overraskelse.

Det var selvsagt dumt at det var akkurat kaninpelsjenta som var den første til å løpe inn døra. Men Gryn kunne vel ikke vite at mel og vann til sammen ble så klissete? Og at kaninpelskåpen, som var full av smeltet snø, kunne bli ødelagt. Anna gråt og ropte.

«Ann-Cathrin, nå må vi to prate sammen», hadde Hilde sagt og holdt opp lua hennes. Den som Gryn hadde plassert oppå en tom melpose.

«Dette ble for mye, Ann-Cathrin. Denne gangen gikk du for langt», sa Hilde og så lei seg ut.
«Men jeg har jo ikke gjort noe», prøvde Ann-Cathrin.

«Ann-Cathrin, det er alltid best å si sannheten. Jeg må ta de andre med til gymsalen mens klasserommet blir vasket rent for alt sølet. Kan du bare sitte her og vente litt, så kommer jeg snart tilbake? Det ordner seg nok, dette her», sa Hilde og strøk henne over håret.
Ann-Cathrin kastet fra seg lua si. Det ble en liten melstorm bortover i klasserommet. Så begynte hun å gråte. «Det er jo ingen som liker meg», sa hun og sparket i en stol så den velte.

Det gjorde vondt i magen til Gryn.

Ann-Cathrin var et menneske, og mennesker kunne gjøre de grusomste ting. Tenk om hun fikk vite at det var han som hadde funnet på alt det som hadde gått så galt? Hva ville hun da gjøre?

Gryn svelget. Han var livredd, for han visste allerede hva han måtte gjøre. Ingen skulle sitte alene på den måten, uten en venn. Ikke engang et menneske.

«Alle må ha noen, noen som synes de er bra», hvisket Gryn til seg selv mens han prøvde å samle mot. Om han så skulle bli tatt til fange og ende sine nissedager som dusk på en lue, kunne han ikke bare se på at Ann-Cathrin satt alene og gråt.

«Ann-Cathrin», hvisket han. Først så hun sjokkert ut. Så reiste hun seg og gikk mot ham. Gryn kjente kreftene forsvinne ut av de små nissebeina. Av alle dumme ting han hadde gjort, var dette det aller dummeste. Hun var jo enorm! Han lukket øynene og gjorde seg klar til å bli slått flat som en mattebok. Med lukkede øyne hvisket han:

«Jeg er Gryn. Det er jeg som har ... eh ... hjulpet deg med nissestrekene. Men du likte dem ikke?»

Da begynte menneskejenta å le en høy latter. Ann-Cathrin bøyde seg ned og rakk hånda fram mot Gryn, med et smil som viste at hun slett ikke var farlig.

Gryn tok mot til seg, og gikk forsiktig opp i den store hånda. Så ble han løftet opp på pulten foran menneskejenta. Ann-Cathrin studerte ham nøye, som om hun aldri hadde sett en nisse før.

«Var det deg? Jeg digget alt sammen, jeg. Men det gjorde ikke de andre.»

«Åh! Jeg trodde du skulle bli sint, men du syntes også det var kult? Hm ... Kanskje vi bare må finne på noe enda mer fantastisk? Noe mer spektakulært, liksom?» spurte Gryn forsiktig.

«Hva da?»

Gryn smilte litt og gikk nærmere det fregnede ansiktet. Så hvisket han:

«I går fant jeg en magisk pinne hos vaktmesteren. Jeg har sett sånne før. Hvis du tenner på dem, blir det herlige smell og nydelige farger.»

«Snakker du om en raket? Å, jeg elsker raketter! Pappa er brannmann, og hver vinter pleier han å ta meg med langt opp på fjellet for å fyre opp raketter som de har funnet på jobb.

Men pappa sier at ingen barn må tenne på raketter.»

«Men jeg er jo ikke et vanlig barn, jeg er en fjøsnissegutt. Tror du ikke alle hadde blitt kjempeglade om vi overrasket dem med en sånn nydelig rakett? Og pappaen din har rett, vi må tenne på den ute, ellers kan det faktisk gå skikkelig galt.»

Ann-Cathrin ble sittende og tenke litt. Så smilte hun.

«Ja! Vi gjør det. Hilde trenger å smile litt, hun er så stressa. Hvis hun liker den ene raketten, så kan jeg sikkert få pappa til å ta med flere raketter på lysfesten! Da glemmer hun sikkert alle de dumme tingene som har skjedd.»

Gryn tente på.

«1,2,3, nå kommer en beskjed!» ropte Ann-Cathrin opp mot gymsalen mens flammen trakk inn mot raketten. Alle elevene kom løpende bort til vinduet akkurat i tide til å se Ann-Cathrin som sto og vinket, raketten som tok fart, suste oppover mot himmelen, snurret rundt, skiftet retning og fløy rett mot en hvit og silkemyk kaninpelskåpe til 10.000 som hadde blitt hengt utenfor klasserommet for å tørke. Alle sto og måtte da raketten eksploderte inni jakka og hvitt og dunlett kaninhår dalte ned over Ann-Cathrin og en bitteliten, nesten usynlig fjøsnisse som akkurat der og da forsto at det her, det var en skikkelig, skikkelig dårlig idé.

dag 4

Det var dagen før lysfesten. Gryn orket ikke engang å stå opp. Han ble bare liggende i senga. Ann-Cathrin hadde ikke vært på skolen de siste dagene. Og uten Ann-Cathrin var det ingenting som var gøy. Hele dagen jobbet de andre elevene med lysfesten. Ingen sølte maling, ingen rev opp kostymene og ingen sang falskt. Det kom til å bli en perfekt og feilfri lysfest.

Åh. Gryn sukket og trakk dyna over hodet.

Da skoledagen endelig var over, var det bare Hilde og Gryn igjen i klasserommet.

Hilde krøllet sammen et ark, kastet det i søpla og begynte å skrive på nytt.

«Kjære alle elever ved femte trinn. Jeg har hørt et sted at hvitt lys egentlig består av rødt, oransje, gult, grønt, blått, indigo og fiolett. Derfor ville jeg ikke lage en lysfest med hvite lykter og hvite lys. Min drøm var at vi skulle lage en lysfest full av alle farger som finnes. En fest som skulle være sånn som jeg drømmer om at også klassen vår skal være: Et sted hvor det ikke blir ordentlig fest før alle har fått lov til å være med. Der det er masse farger. Men det har skjedd mye tøys i det siste, og jeg forstår at dere foreldre har snakket med rektor. Så jeg skal ...»

Hilde tørket nesen med genseren før hun fortsatte å skrive:

«Jeg skal slutte som lærer i dag. Jeg er den voksne og jeg må ta ansvar, derfor tenker jeg at det er best at jeg slutter.»

Gryn slapp ut et stønn og lente seg bakover i den lille stolen sin. Skulle Hilde dra fra Ann-Cathrin og de andre? Det kom jo til å bli tidenes verste lysfest!

Var det virkelig ingenting han kunne gjøre for å rydde opp i det han hadde gjort?

Gryn hadde aldri vært så sliten før, men da brannbilen kom kjørende inn i skolegården seinere den nat- ta, forsto han at han hadde klart å holde inne brannalarmen lenge nok.

En mann kom løpende inn i klasserommet med bustete hår og trøtte øyne.

«Hilde! Er det deg? Er noe galt?»

Gryn satt helt stille.

«Hallo! Er det noen her? Det er ulovlig å løse ut falsk brannalarm!»

Gryn kremtet og tittet fram bak Hildes kaffekopp.

Mannen løftet opp en diger brannnøks og kom nærmere.

«Ikke drep meg før du har hørt det jeg har å si!» ropte Gryn så høyt han kunne. Han var livredd for å bli julepølse.

Mannen ble stående med øksa løftet. Han stirret på ham som om han var et spøkelse.

«Jeg er Gryn. Og du er pappaen til Ann-Cathrin, er du ikke? Vi to må prate sammen.»

«Jeg kan ikke gå på skolen! Jeg har vondt i magen!»

Men pappa hørte ikke på henne i dag.

«Du skal på skolen.»

«Pappa, du forstår ikke. Det er noe jeg ikke har fortalt deg. Det skjedde noe med en rakett ...», sa Ann-Cathrin. For første gang i dag hadde hun på ordentlig vondt i magen.

«Ja, jeg vet. Men du – det med raketten, har det noe med han her å gjøre?» spurte pappa og åpnet et av kjøkkenskapene. Der inne satt Gryn og spiste nonstop som om han aldri hadde vært redd for å bli fanget av noe menneske.

«Jeg vet om fyrverkeriet, kaninpelskåpen, Anna, mammaen hennes og alt sammen. Du må virkelig aldri tenne på fyrverkeri igjen. Det vet du jo. Men utenom det, så forstår jeg at ingenting av dette ble gjort med vilje.»

«Men det blir alltid sånn med meg, pappa. Jeg vil bare gjøre noe gøy, men så blir det bare galt.»

Ann-Cathrin krøp opp i fanget til pappa.

«Jenta mi, lille AC/DC. Vet du hvorfor du heter Ann-Cathrin Dan Carlsen?»

«Åh. Ja. De første bokstavene i navnet mitt er de samme som i rockebandet AC/DC? Det har du jo sagt tusen ganger.»

«Verdens beste band, vennen. Mange tror det bare er bråk og støy. Men jeg kan ikke tenke meg finere melodier», sa pappa og klemte henne så hardt at hun nesten ikke fikk puste.

«Neste gang noen stenger deg ute, må du snakke med meg.»

«Eller jeg kan snakke med Hilde, pappa. Hun er skikkelig grei.»

Pappa rødmet litt og hostet. Så smilte han.

«Jeg vet. Og det er derfor Gryn er her. Vi må redde lysfesten og Hilde!»

Ann-Cathrin kjente etter i jakkelomma. Gryn var på plass. Pappa slapp ikke hånda hennes da de gikk inn mellom hvite laken, hvite lys og juletre glitter i hvitt. Mødrene til dansegruppa hadde pyntet i hele dag.

«Bare vent og se, AC/DC-en min. Det skal bli enda finere enn dette», sa pappa og smilte lurt.

Hilde gikk opp på en stol.

«1, 2, 3, her kommer en beskjed», sa hun med trist stemme.

Hendene hennes skalv da hun tok fram det brettede arket og begynte å lese. Pappa nikket til Ann-Cathrin, og hun vinket med seg alle de andre elevene ut i skolegården. Ann-Cathrin kunne se Hilde gjennom vinduet. Der sto hun og leste opp talen sin om farger og alt hun drømte om, talen der hun hadde tenkt å si opp jobben sin.

Hodet var bøyd og hun så ikke opp fra arket. Hun hadde ikke engang lagt merke til at alle elevene hadde gått ut av klasserommet, og hun merket heller ikke noe da pappa gikk bort til stikk-kontakten. Åtte lyslenker og tre diskokuler fargela plutselig hele klasserommet med dansende lys i tusen farger.
«Bli med ut! Det er noe du må høre, Hilde!» ropte pappa.

«Blir du med og breaker med meg på slutten av forestillingen, mens bandet spiller? Hilde har sagt at det er greit», sa Sofie da Ann-Cathrin ga henne fyrstikker og et stjerneskudd. Ann-Cathrin ble så glad at det nesten ble vanskelig å svare.
«Kult», sa hun til slutt og gikk videre for å dele ut fyrstikker.
Plutselig sto hun ansikt til ansikt med Anna.

Ann-Cathrin ville snu seg, men Anna tok tak i jakken hennes.

«Vent, da!»
Ann-Cathrin kjente hun fikk en klump i magen.
«Vent, jeg må si deg noe! Jeg, jeg ... har vært skikkelig teit med deg. Jeg ville bare si unnskyld. Jeg er lei meg», sa Anna og så ned på skoene sine.

Så glimtet det til i øynene hennes.

«Du må ikke si det til mamma, men jeg fant denne i en boks på loftet.» Anna dro opp glidelåsen på den gamle ytterjakka si, og viste fram en T-skjorte med bilde av rockebandet AC/DC. Ann-Cathrin lo høyt.

«Det gjør ingenting med kaninpelsen, altså. Jeg har det egentlig bare gøyere uten den. Da jeg hadde den på meg kunne jeg ikke engang være med i snøballkrig, fordi mamma var så redd jeg skulle ødelegge jakken. Unnskyld – på ordentlig», sa Anna.

«Det går greit», sa Ann-Cathrin.

«Nå kommer Hilde!» var det noen som ropte.
Ann-Cathrin kunne kjenne at Gryn begynte å hoppe opp og ned i lomma hennes.
«Supersmart idé du hadde, Gryn. Dette kommer til å fungere, det vet jeg», hvisket Ann-Cathrin til ham.

«1, 2, 3, nå kommer en beskjed!» ropte Ann-Cathrin.
Så startet alle elevene å synge sangen som Gryn hadde diktet til Hilde i natt. Alle elevene hadde stilt seg i sirkel som var formet som et hjerte mens de holdt stjerneskudd som brant i alle farger.
«Jeg tenkte ikke bare på Hilde da jeg skrev sangen, jeg tenkte litt på deg også, Ann-Cathrin», hvisket Gryn fra lomma.

«Og jeg tenker litt på deg når jeg synger den», hvisket Ann-Cathrin og klappet forsiktig på lomma.

«Nei, nå har vi glemt oss vekk! Hilde må få stjerneskuddet sitt! Fort deg! Løp!» ropte Gryn til henne gjennom sangen.

Ann-Cathrin tente på det siste stjerneskuddet og sprang inn i hjertet så fort hun kunne for å gi det til Hilde.

«Pass på!» hørte hun pappa rope før hun snublet i en isklump. Både Ann-Cathrin og stjerneskuddet tok flere saltoer. Ann-Cathrin landet på ryggen midt i hjertet, mens hun så stjerneskuddet som fortsatte å fly rett mot en pelskledd mamma med en diger, hvit hatt laget av tjuetre små kaniner. Hvem skulle vel trodd at pelshatter tok så lett fyr?

«Oisann», mumlet Gryn fra jakkelomma hennes. Ann-Cathrin lå i snøen og så opp på ansiktene rundt seg. Anna var den første som begynte å le, så fulgte pappa, Hilde og de andre etter. Selv mammaen til Anna lo litt da pappa kastet den brennende hatten i en snøfonn.

Ann-Cathrin la handa på jakkelomma, så opp mot snøfuggene, så lukket hun øynene og sang med sammen med de andre:

Sang:

Vi er deler av det fargespill som lyser opp vår jord.
Vi skal skinne for hverandre på det stedet hvor vi bor.
Vi vil tenne lys i verden som tegn på håp og fred
og hvis noen faller utenfor, da skal vi få dem med!

Kom, la oss stå sammen i fargenes spill!
Gi håp til hverandre, det er det vi vil!
Håp til å leve, håp til å se!
Når vi står sammen kan det gode skje!

Vi vil se hverandres ansikter og knytte vennskapsbånd
og hvis noen ligger nede, vil vi rekke ut en hånd!
Det er mange barn i verden som venter på en venn,
som vil møte dem med kjærighet og gi dem håp igjen!

Kom, la oss stå sammen i fargenes spill!
Gi håp til hverandre, det er det vi vil!
Håp til å leve, håp til å se!
Når vi står sammen kan det gode skje!

